

Bemærkninger til beslutningsforslaget

Forslaget har baggrund i regeringens handlingsplan for forskning og udvikling fra maj 1986 og i »Beretning afgivet af Folketingets teknologiudvalg den 3. oktober 1986 over beslutningsforslag nr. B 130« (se nedenfor), hvor et flertal i teknologiudvalget opfordrer regeringen til inden 1. januar 1987 at fremsætte et forslag til folketingsbeslutning om et bioteknologisk forsknings- og udviklingsprogram.

Forhistorien er følgende: I november 1985 bad Industriministeriet, Landbrugsministeriet og Undervisningsministeriet tre særligt sagkyndige om at udarbejde et forslag til retningslinier for en forstærket indsats på det bioteknologiske område, og gruppen fremkom i januar 1986 med et forslag til et bioteknologisk forsknings- og udviklingsprogram for perioden 1987-96.

Disse planer førte antagelig til »Forslag til folketingsbeslutning om et bioteknologisk forsknings- og udviklingsprogram, beslutningsforslag nr. B 130« fra folketingsåret 1985-86, fremsat af Socialdemokratiet.

Når interessen for bioteknologi er vokset så stærkt, skyldes det, at vor viden om biologiske processer i de seneste år er blevet så omfattende, at der er åbnet nye og meget betydelige muligheder for at påvirke livsprocesserne og dermed for bioteknologien.

Betegnelsen bioteknologi dækker over et bredt spektrum af vidt forskellige metoder. Nogle er traditionelle, for eksempel gæringsprocesser, mens andre er nye, for eksempel gensplejsning og celledelfusionsmetoder. Fælles for alle metoderne er imidlertid, at grundlæggende molekylærbiologisk viden er afgørende for at udvikle og udnytte dem fuldt ud.

Forøgelsen af grundlæggende biologisk viden har i realiteten skabt mulighed og behov for modernisering af stort set al anvendelse af biologi. Det bioteknologiske forsknings- og udviklingsprogram sigter imod at gennemføre denne modernisering, specielt på områder, som kan bidrage til programmets målsætninger inden for lovende anvendelsesområder. Samtidig stiller udviklingen i biologisk viden og i anvendelsen af bioteknologi os

over for en række nye problemer og risici. Programmet må derfor også have som mål at øge vor viden om fordele og ulemper, så fremtidens beslutninger kan træffes på et forbedret grundlag.

I Danmark har vi med vore særlige forudsætninger på landbrugs- og fiskeriområdet og med en række avancerede bioteknologiske virksomheder en enestående chance for at blive et foregangsland i en biologisk revolution. Vi har ingen mulighed for at gøre en selvstændig indsats på alle områder. Men det er ønskeligt, at der gøres en dansk indsats inden for følgende emnekredse:

1. Molekylærbiologi og bioteknologiske metoder og processer.
2. Gæringsprocesser samt oprensings- og bio-konverteringsprocesser.
3. Planteproduktion.
4. Husdyrbrug.
5. Havbiologi, akvakultur og udnyttelse af akvatiske ressourcer.
6. Levnedsmiddelproduktion.
7. Miljøforbedringer, økologi og udnyttelse af affald.
8. Sygdomsforebyggelse og sygdomsbekæmpelse.

Fordelingen af bevillinger til de enkelte emnekredse må afhænge af kvaliteten og karakteren af de forslag, der indkommer.

Udviklingen inden for molekylærbiologi og bioteknologi er præget af den korte afstand mellem grundforskning og anvendt forskning. Der er brug for den samme viden og de samme metoder. Det er derfor nødvendigt at udforme programmet således, at der bliver et effektivt samarbejde på tværs af grænserne mellem universitetsforskningen, sektorforskningen under de enkelte fagministerier og det private erhvervslivs forskning. Målet må være videnuveksling og samarbejde på kryds og tværs i hele det danske forskningssystem.

Som angivet ovenfor er det nødvendigt at sikre en dansk indsats inden for hver af de nævnte emnekredse. Når det kommer til valg af forskningsopgaver og forskningsprogrammer inden for de enkelte emnekredse må hovedindflydelsen imidler-